

Sygn. akt I ACa 30/16

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 28 lipca 2016 r.

Sąd Apelacyjny w Lublinie, I Wydział Cywilny

w składzie:

Przewodniczący - Sędzia	SA Bogdan Radomski (spr.)
Sędzia:	SA Jolanta Terlecka
Sędzia:	SA Jerzy Nawrocki
Protokolant	prot. sądowy Agnieszka Zdanowicz - Martyna

po rozpoznaniu w dniu 28 lipca 2016 r. w Lublinie na rozprawie

sprawy z powództwa F. W.

przeciwko M. P.

o zapłatę

na skutek apelacji pozwanego od wyroku Sądu Okręgowego w Lublinie

z dnia 15 maja 2015 r., sygn. akt IX GC 146/13

I. oddala apelację z tym, że zaskarżonemu wyrokowi nadaje prawidłowe brzmienie: „wyrok zaoczny z dnia 10 lipca 2013 roku utrzymuje w mocy”;

II. zasądza od M. P. na rzecz F. W. kwotę 2700 (dwa tysiące siedemset) złotych tytułem kosztów postępowania apelacyjnego.

I ACa 30/16

UZASADNIENIE

Wyrokiem z dnia 15 maja 2015 r. Sąd Okręgowy w Lublinie zasądził od pozwanego M. P. na rzecz powoda F. W. kwotę 99.115 zł z ustawowymi odsetkami w wysokości 13% od dnia 14 stycznia 2013 r. do 22 grudnia 2014 r. i 8% od dnia 23 grudnia 2014 r. do dnia zapłaty oraz kwotę 8.573 zł tytułem kosztów procesu.

Za podstawę rozstrzygnięcia sąd wskazał następujące ustalenia i wnioski :

W dniu 23 grudnia 2009 roku powód nabył od pozwanego M. P. prowadzącą działalność gospodarczą pod nazwą (...) (...) M. P. z siedzibą w W. samochód ciężarowy marki (...) (...), rok produkcji 2006, VIN nr (...), obecny nr rej. (...). Kwotę należną z tytułu zawarcia umowy kupna - sprzedaży wynikającą z zawartej transakcji powód przekazał w dwóch ratach: w dniu 23 grudnia 2009 roku (5.000 zł) i 28 grudnia 2009 roku (82.500 zł) na wskazane przez pozwanego

konto bankowe. W celu zachowania należytej staranności przed dokonaniem zakupu powód sprawdził w CEPiK, czy pojazd nie jest zastawiony lub kradziony, czy do pojazdu mogą rościć sobie prawa w jakikolwiek inny sposób osoby trzecie, oraz czy we właściwym dla zakupionego pojazdu rejestrze ewidencji pojazdów nie zostały ujawnione jakieś prawa. Ponieważ działania te nie wykazały, aby pojazd był zajęty przez Komornika lub obciążony w jakikolwiek inny sposób, powód, finalizując transakcję poprzez wniesienie zapłaty, był przekonany, iż staje się pełnoprawnym właścicielem i jedynym dysponentem pojazdu, a w przekonaniu tym ostatecznie utwierdziło go skuteczne dokonanie rejestracji pojazdu na własne nazwisko w Starostwie Powiatowym w Z.. O tym, że samochód został wcześniej zajęty przez Komornika Sądowego przy Sądzie Rejonowym w W. J. F., działającego przez Asesor B. B., powód dowiedział się dopiero w dniu 15 lipca 2010 roku, w czasie czynności odebrania mu samochodu przez Komornika. Skarga na czynności Komornika, ani zawiadomienie do prokuratury o podejrzeniu popełnienia przestępstwa przez Komornika w związku z licznymi nieprawidłowościami postępowania egzekucyjnego, nie przyniosły oczekiwanego przez powoda rezultatu. Podobnie jak wytoczenie powództwa w trybie art. 841 kpc, albowiem rozpoznający sprawę Sąd Okręgowy w P. również nie podzielił stanowiska powoda i nie uwzględnił jego roszczenia o zwolnienie zajętego pojazdu spod egzekucji, co powiększyło tylko rozmiar szkody powoda o koszty wpisu sądowego (4.375,00 zł), koszty zastępstwa procesowego, zasądzonych na rzecz wierzyciela pozwanego - firmy PHU (...) s.j. (...) z siedzibą w N. (3.600,00 zł) oraz wynagrodzenie pełnomocnika reprezentującego powoda (3.600,00 zł). Powód wzywał pozwanego do zawarcia ugody przed sądem opłacając wniosek kwotą 40 zł jednak bezskutecznie.

Zapłacona cena za samochód plus wskazane wyżej koszty poniesione w innych sprawach przez powoda w łącznej kwocie 99.115 zł to kwota jakiej powód domagał się zasądzenia w tej sprawie tytułem szkody jakiej doznał w związku z transakcją nabycia samochodu.

Sąd pierwszej instancji uznał powództwo za zasadne.

Sąd pierwszej instancji ustalił, że z wniosku wierzyciela PHU (...) spółka jawna(...) z siedzibą w N. przeciwko pozwanemu M. P., skierowane m.in. do wszystkich ruchomości stanowiących własność pozwanego, toczyło się postępowanie egzekucyjne o czym pozwany wiedział od 3 sierpnia 2009 roku, w tym dniu bowiem pozwany M. P. odebrał zawiadomienie o wszczęciu egzekucji co wynikało z akt postępowania komorniczego Km 984/09.

Zatem wbrew twierdzeniom pozwanego w dniu 23 grudnia 2009 roku, kiedy zbywał samochód powodowi, niewątpliwie wiedział o prowadzonym przeciwko niemu postępowaniu egzekucyjnym. Ponadto w ocenie Sądu w momencie sprzedaży samochodu przez pozwanego nie było możliwości, by pozwany nie wiedział, że samochód jest przedmiotem postępowania egzekucyjnego, a więc pozwany sprzedał pojazd z wadą prawną i wprowadził w błąd powoda sprzedając mu pojazd. Sąd przyjął, że pozwany nie wykonał należycie umowy sprzedaży z dnia 23 grudnia 2009 roku ze swojej winy umyślnej, podstępnie zatajając wadę prawną pojazdu, w wyniku czego powód poniósł szkodę na kwotę dochodzoną w niniejszej sprawie.

Powołując się na uchwałę pełnego składu Izby Cywilnej i Administracyjnej Sądu Najwyższego z dnia 30 grudnia 1988 r. III CZP 48/88 sąd uznał, że powód może domagać się naprawienia szkody doznanej z powodu wady rzeczy nabytej można żądać na zasadach ogólnych (art. 471 kc), niezależnie od podstaw odpowiedzialności z tytułu rękojmi za wady rzeczy sprzedanej. Dlatego sąd nie uwzględnił podnoszonego przez pozwanego zarzutu przedawnienia roszczenia w świetle art. 576 § 1 k.c.

W związku z powyższym niezależnie od naprawienia szkody poniesionej przez kupującego na skutek tego, że zawarł umowę, nie wiedząc o istnieniu wady podlegającej zasadom rękojmi kupujący może na zasadach ogólnych odpowiedzialności kontraktowej dochodzić odszkodowania w pełnym zakresie. Powód poza wartością pojazdu w dacie jego zakupu, dochodził również ubocznych kosztów związanych z poniesionymi wcześniej kosztami postępowań sądowych wywołanych nieprawidłowym wykonaniem umowy przez pozwanego. Dlatego na podstawie art. 471 kc i art. 481 kc sąd uwzględnił powództwo w całości obciążając pozwanego kosztami procesu.

Wyrok sądu pierwszej instancji zaskarżył pozwany apelacją z dnia 29 czerwca 2015 r., w której zarzucił sprzeczność ustaleń sadu z treścią zgromadzonego w sprawie materiału dowodowego przez ustalenie, że pozwany w chwili

zbywania pojazdu wiedział, że jest on przedmiotem postępowania egzekucyjnego i przez to podstępnie zataił istnienie wady prawnej w sytuacji gdy zawiadomienie o zajęciu pojazdu zostało doręczone pozwanemu przez awizo ze skutki m na dzień 13 stycznia 20110 r. Ponadto zarzucił naruszenie prawa materialnego tj. art 576 § 1 k.c. przez jego niezastosowanie i nie oddalenie powództwa z powodu prekluzji roszczenia powoda.

W konsekwencji pozwany domagał się zmiany zaskarżonego wyroku przez oddalenie powództwa i zasądzenia kosztów procesu za obie instancje.

Sąd Apelacyjny zważył co następuje :

Apelacja nie jest zasadna.

Stan faktyczny ustalony przez sąd pierwszej instancji jest prawidłowy i sąd odwoławczy go podziela. Prawidłowa jest również ocena ustalonego stanu faktycznego pod kątem prawa materialnego.

Bezasadny jest zawarty w apelacji zarzut pozwanego braku świadomości po jego stronie, że zbyty powodowi samochód jest zajęty w ramach prowadzonego przeciwko niemu postępowania egzekucyjnego. Poza sporem jest, że pozwany wiedział iż toczy się przeciwko niemu postępowanie egzekucyjne z wniosku wierzyciela PHU (...) spółka jawna (...) z siedzibą w N., gdyż zawiadomienie o wszczęciu egzekucji pozwany otrzymał 3 sierpnia 2009 roku (k. 9 akt komorniczych Km 984/09). Zajęcie pojazdu, który nabył powód nastąpiło w dniu 21 grudnia 2009 r. (k. 32 i 33 akt Km 984/09) tj. na dwa dni przed transakcją z powodem. Komornicza czynność zajęcia samochodu była dokonana w ówczesnym miejscu zamieszkania powoda tj. w W. przy ul. (...). Podczas czynności komornika nie był obecny wprawdzie pozwany, ale czynności tej dokonano w obecności zamieszkałej tam również żony brata powoda, która podpisała protokół zajęcia i której ten protokół doręczono. Niezależnie od pozostawienia protokołu w miejscu dokonania czynności protokół ten Komornik wysłał również pocztą pozwanemu. Pozwany już jednak żadnej korespondencji od Komornika nie odbierał (ani tej, ani żadnych innych zawiadomień – przykładowo k. 30, 34, 60 akt Km 984/09). Twierdzenia brata pozwanego i pozwanego (k. 188 i 189), że pozwany nie widział o czynnościach Komornika, gdyż żona nie brata poinformowała go o czynnościach komorniczych (która w ich ocenie nie widziała co podpisuje Komornikowi) są zupełnie niewiarygodne i nie wytrzymują krytyki, a z punktu widzenia zasad doświadczenia życiowego brzmią wprost absurdalnie.

Jak wynika z akt postępowania egzekucyjnego Km 984/09 wierzyciel pozwanego pismem z dnia 7 października 2009 r. ograniczył egzekucję o wpłacone przez pozwanego kwoty w łącznej wysokości 9.694, 21 zł (k.21 akt Km 984/09). Pozwany świadomy był zatem wysokości posiadanego długu wobec wierzyciela PHU (...) i gdyby pozwany wykonał swoje zobowiązanie względem powoda zgodnie z wymogami art.354 kc to nawet po zajęciu pojazdu przez Komornika mógłby własnym działaniem doprowadzić do zwolnienia z zajęcia gdyż uzyskał od powoda kwotę 87.500 zł co pozwalało zaspokoić wierzyciela w ramach postępowania prowadzonego w sprawie akt Km 984/09. Pozwany jednak unikał wszelkiego kontaktu z Komornikiem nie odbierając od niego żadnej korespondencji.

W świetle powyższego trudno bronić tezy, że pozwany nie ponosi winy za nienależyte wykonanie umowy kupna sprzedaży pojazdu. Wysokość szkody nie była przez pozwanego kwestionowana, a związek przyczynowy między szkodą, a nienależytym wykonaniem zobowiązania przez powoda jest oczywisty.

Bezasadny jest zarzut naruszenia art. 576 § 1 k.c. przez nieuwzględnienie rocznego terminu przewidzianego w tym przepisie, z tym, że trzeba podnieść, że zarzut tak sformułowany może dotyczyć naruszenia tego przepisu w brzmieniu obowiązującym w dacie dokonywania transakcji między stronami, gdyż obecnie przepis ten nie zawiera paragrafów i odsyła do przepisu art. 568 kc. Wbrew sugestiom zawartym w apelacji powód nie był związany regulacją zawartą w art. 576 § 1 k.c. i nie musiał dochodzić roszczeń wyłącznie w reżimie rękojmi za wady prawne. Powód w pozwie nie wskazywał podstawy prawnej roszczenia, ale uzasadnienie pozwu wskazywało, że powód dochodzi wyrównania szkody jakiej doznał w związku z umową kupna sprzedaży samochodu zawartej z pozwanym w dniu 23 grudnia 2009 r. Strona umowy kupna sprzedaży może dochodzić odszkodowania na zasadach ogólnych (art. 471 kc) co jest dopuszczalne (vide orzecznictwo wskazane przez sąd pierwszej instancji, a nadto wyrok SA w Krakowie z 19 grudnia 2012 r. w sprawie

I ACa 1207/12 – LEX Nr 1246694). Taką też podstawę rozstrzygnięcia tj. art. 471 kc wskazał sąd pierwszej instancji. Bezprzedmiotowe są zatem zawarte w apelacji rozważania co do daty w jakiej powód dowiedział się o wadzie i o biegu terminu do dochodzenia roszczeń w trybie przepisów o rękojmi za wady prawne rzeczy.

W świetle powyższego apelacja pozwanego jako bezzasadne podlega oddaleniu.

Sąd Apelacyjny w Lublinie oddalając apelację pozwanego nadał zaskarżonemu wyrokowi właściwe brzmienie, gdyż uszło uwadze sądowi pierwszej instancji, że w sprawie został wydany wyrok zaoczny w dniu 10 lipca 2013 r., a dalsze postępowanie było wywołane wniesionym przez pozwanego sprzeciwem od wyroku zaocznego. Wydając wyrok w dniu 15 maja 2015 r. sąd pierwszej instancji zgodnie z art. 347 kpc winien odnieść się do wydanego wyroku zaocznego czego nie uczynił. Jako, że stanowisko pozwanego zawarte w sprzeciwie od wyroku zaocznego nie zostało przez sąd pierwszej instancji zaaprobowane sąd wyrokując winien zgodnie z wymogiem art. 347 kpc utrzymać wyrok zaoczny w mocy.

Mając powyższe na względzie Sąd Apelacyjny w Lublinie orzekł jak w wyroku. O kosztach sąd orzekł na podstawie art. 99 kpc w zw z art. § 6 pkt 5 6 w zw. z § 12 ust 1 pkt 2 Rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 r. – w sprawie opłat za czynności radców prawnych oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów pomocy prawnej udzielonej przez radcę prawnego ustanowionego z urzędu. (tekst jedn. Dz.U. z 2013 r. poz. 490 ze zm.).

(...)